



Inspectie van het Onderwijs  
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en  
Wetenschap

## Oranjeschool, vo\_buitenland

**Kwaliteitsonderzoek**

Inspectie van het Onderwijs

Datum vaststelling: 7 mei 2024

# Samenvatting

De inspectie heeft op De Oranjeschool te Seattle, Verenigde Staten, op 28, 29 en 30 maart 2024 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Wij bezoeken Nederlandse scholen in het buitenland in ieder geval eens in de zes jaar. In februari 2024 voerden we een voorbereidend gesprek met de schoolleider en de voorzitter van het bestuur. We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs op De Oranjeschool voldoende is. Dit rapport beschrijft zowel het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs.

School: Oranjeschool

Totaal aantal leerlingen: 82 (van wie 14 peuters, 58 po-leerlingen en 10 vo-leerlingen)

BRIN: 28RF (po) en 32BF (vo)

## **Wat gaat goed?**

De kwaliteit van het onderwijs op De Oranjeschool is van voldoende niveau. De betrokkenheid en het enthousiasme van zowel het bestuur als de schoolleider en het team dragen bij aan de onderwijskwaliteit. De lessen kenmerken zich over het algemeen door een duidelijke uitleg van de leraren en een actieve houding van de leerlingen. Daarnaast zorgen de leraren voor een prettig pedagogisch klimaat, waardoor de leerlingen zich kunnen focussen op het leren. De school verzamelt verschillende gegevens om de kwaliteit van het onderwijs in beeld te krijgen en stelt op basis hiervan verbeterdoelen op. Verder staat het team open om van en met elkaar te leren. De ouders en leerlingen met wie wij gesproken hebben, geven aan tevreden te zijn over de Nederlandse lessen. Ten slotte is de school financieel gezond.

## **Wat kan beter?**

De school kan zich versterken door ook de methode-onafhankelijke toetsen te gebruiken om, op basis van een foutenanalyse, een passende en doelgerichte aanpak per (groepje) leerling(en) te formuleren en uit te voeren. Verder kan de school een meer doorgaande lijn aanbrengen in het lesgeven. Dit geldt vooral voor het werken vanuit doelen, het maken van beredeneerde keuzes in het lesstofaanbod en de woordenschatdidactiek. Ook kan de school de overdraagbaarheid en de borging van het onderwijs verder verbeteren door te zorgen dat beleidsdocumenten up-to-date en bekend zijn en gebruikt worden als basis voor het onderwijs. Tot slot is het belangrijk om de doelen, zoals die gesteld zijn in het jaarplan, regelmatig en gestructureerd te evalueren.

## **Vervolg**

De Oranjeschool krijgt uiterlijk over zes jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.

# Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	4
2.	Uitgangssituatie en conclusie	5
3.	Resultaten onderzoek	7
4.	Reactie bestuur en school	12

# 1. Opzet van het onderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt Nederlandse scholen in het buitenland in ieder geval eens in de zes jaar.

## Werkwijze

Wij toetsen de onderwijspraktijk van de school aan de standaarden uit het onderzoekskader 2019 voor het toezicht op de Nederlandse scholen in het buitenland.

Standaard	Onderzocht
<b>Onderwijsproces</b>	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
<b>Schoolklimaat</b>	
SK2 Pedagogisch klimaat	•
<b>Onderwijsresultaten</b>	
OR1 Resultaten	•
<b>Kwaliteitszorg en ambitie</b>	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

## Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, leraren, schoolleider en bestuur. Ook hebben we met de Nederlandse consul gesproken. In dit gesprek ging het onder andere over de samenwerking tussen consulaat en school en het belang van het Nederlandse onderwijs.

## Leeswijzer





In hoofdstuk 2 staan de bevindingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

## Legenda

Bevindingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

## Kwaliteitsgebieden:

-  Onderwijsproces
-  Schoolklimaat
-  Onderwijsresultaten
-  Kwaliteitszorg en ambitie

## 2 . Uitgangssituatie en conclusie

In dit hoofdstuk geven we de uitgangssituatie, de conclusie en het vervolg weer van het onderzoek bij de Oranjeschool.

### **Uitgangssituatie**

De Oranjeschool biedt sinds 2004 onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur (ntc) aan op het niveau van het primair onderwijs (po) en sinds vorig schooljaar ook op het niveau van het voortgezet onderwijs (vo). Op dit moment volgen in totaal 82 leerlingen de ntc-lessen, van wie 58 in het po en 10 in het vo. Daarnaast heeft de school een peutergroep van 14 leerlingen. Het leerlingenaantal is, ondanks een dip als gevolg van de pandemie, redelijk stabiel.

Het team bestaat uit dertien leraren van wie er één bevoegd is, daarnaast zijn er ook een individueel begeleider en enkele onderwijsassistenten aan de school verbonden. De schoolleider is in 2021 als schoolleider begonnen, de meeste overige teamleden zijn al langere tijd aan de school verbonden. Ook zijn er enkele teamleden die dit schooljaar gestart zijn. Het bestuur is sinds het vorige bezoek, op de voorzitter na, volledig gewisseld.

De lessen voor het po worden op zaterdagochtend op een centrale locatie in Seattle gegeven. De lessen voor vo worden hybride aangeboden. Dat wil zeggen dat de leerlingen acht keer per jaar op locatie les krijgen, de overige lessen zijn online groepslessen. Naast deze lessen organiseert de school ook elk jaar een aantal cultuurdagen.

Ongeveer een derde van de leerlingen komt uit een gezin met twee Nederlandstalige ouders, de overige leerlingen uit een meertalig of volledig anderstalig gezin. Doordat alle leerlingen op Amerikaanse of internationale scholen dagonderwijs volgen worden zij sowieso meertalig opgevoed.

De school heeft momenteel ongeveer 5% leerlingen met een Vlaamse achtergrond. De Oranjeschool geeft les aan zogenoemde R1-leerlingen (zelfde niveau als leeftijdsgenoten in Nederland) en R2-leerlingen (maximale achterstand van twee jaar). Het aantal R3-leerlingen (Nederlands als tweede taal) vanaf groep 3 van het po is klein. Momenteel heeft de school ongeveer een derde R1-leerlingen en twee derde R2-leerlingen.

Het bestuur bestaat uit zes leden en is een beleidsbepalend en toezichthoudend bestuur, dat wil zeggen dat het de kaders stelt (vooral financieel en organisatorisch). De schoolleider leidt de dagelijkse gang van zaken en is verantwoordelijk voor de onderwijsinhoudelijke kwaliteit, zij verantwoordt zich hierover aan het bestuur.



### **De kwaliteit van het onderwijs op De Oranjeschool is Voldoende.**

#### **Conclusie**

Het onderwijs op De Oranjeschool is van voldoende niveau. De standaarden Pedagogisch Klimaat (SK2) en Kwaliteitscultuur (KA2) hebben we als Goed gewaardeerd, de overige standaarden zijn Voldoende. De standaard Onderwijsresultaten (OR1) is niet te beoordelen.

De Oranjeschool is erin geslaagd om na het vorige inspectiebezoek de kwaliteit van het onderwijs te behouden, dit is een knappe prestatie.

Ondanks dat het onderwijs van voldoende niveau is, is er ook ruimte voor verbetering. Het gaat dan ten eerste om ook de resultaten op de methode-onafhankelijke toetsen te gebruiken bij het formuleren van een doelgerichte en passende aanpak voor leerlingen. Ten tweede kan de school zich versterken door afspraken te maken over de werkwijzen in het lesgeven en hiermee een schoolbrede doorgaande lijn realiseren. Verder kan de school de overdraagbaarheid en borging van het onderwijs verbeteren door te zorgen dat beleidsdocumenten up-to-date en bekend zijn en gebruikt worden als basis voor het onderwijs. Tot slot is het belangrijk de gestelde doelen op schoolniveau regelmatig te evalueren.

# 3. Resultaten onderzoek

## 3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen		•	



### *Aanbod voldoet aan de kerndoelen en eindtermen*

Het aanbod is Voldoende. De school beschikt over een aanbod dat voldoet aan de kerndoelen (po), eindtermen (vo) en toewerkt naar de referentieniveaus Taal. De school gebruikt voor de groepen drie tot en met acht en voor het voortgezet onderwijs eigentijdse methodes. Daarnaast heeft de school een leerstofjaarplanning voor elke groep die vervolgens is uitgewerkt in de wekelijkse lesopzetten. In de kleutergroepen wordt gewerkt aan de hand van een methode, die aansluit bij de belevingswereld van de leerlingen. De Oranjeschool kan dit aanbod expliciet koppelen aan de tussendoelen beginnende geletterdheid en dit ook vastleggen. Verder heeft de school een aanbod op het gebied van de Nederlandse cultuur. Ook denkt de school na welke inhouden voor de vo-leerlingen geschikt zijn voor online-onderwijs en welke voor onderwijs op locatie. Een verbeterpunt is nog om dit ook vast te leggen en te koppelen aan te behalen doelen.

Schoolbreed wordt het lesaanbod gedeeld met de ouders, zodat zij dit thuis nogmaals met hun kind(eren) kunnen herhalen en verwerken in de gesprekken die zij met hen voeren. Ook delen de leraren wekelijks het huiswerk. Aandachtspunt hierbij is dat het huiswerk meetelt als onderwijstijd en dus een verplicht en belangrijk onderdeel van het onderwijs is. Nu wordt, zowel door leraren als door ouders, verschillend omgegaan met het huiswerk. Het is bijvoorbeeld niet helder wat de afspraken zijn over de hoeveelheid huiswerk en of het wel of niet verplicht is.

De Oranjeschool kan zich verbeteren door na te denken over de afstemming van de leerstof met de leerstof die op de dagschool wordt aangeboden. Bijvoorbeeld als het gaat om grammaticale begrippen en het aanleren van de letters. Tot slot kan de school vastleggen welke -doelgerichte en beredeneerde - keuzes zij maakt in de lesstof.

### *Ontwikkeling van de leerlingen is in beeld*

De standaard Zicht op ontwikkeling is Voldoende. De leraren houden in het primair onderwijs met behulp van methode-onafhankelijke en methodegebonden toetsen, observaties en leerlingenwerk zicht op de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen. Ook volgt de school de ontwikkeling van de kleuters middels een observatie-instrument.

De leraren bepalen ook de vooruitgang op de methode-onafhankelijke toetsen per leerling (de zogenaamde leerwinst). Hoewel we zien dat de meeste leraren de methodegebonden toetsen gebruiken om te bepalen welke leerinhouden wel en niet beheerst worden, zien we dit bij de methode-onafhankelijke toetsen minder terug. Voor de school ligt er een belangrijk aandachtspunt om ook bij de methodeonafhankelijke toetsen, op basis van een foutenanalyse en de leerwinst, een passende en doelgerichte aanpak per (groepje) leerling(en) formuleren. De school kan daarnaast de leerlingen meer betrekken bij hun eigen ontwikkeling, bijvoorbeeld door gezamenlijk hun doelen en voortgang daarop te bespreken. Tot slot is het belangrijk dat ook bij de individuele begeleiding van leerlingen sprake is van een doelgerichte en planmatige aanpak en dit helder wordt vastgelegd.

De Oranjeschool volgt ook in het voortgezet onderwijs vanaf dit schooljaar de ontwikkeling van de leerlingen met behulp van methode-onafhankelijke toetsen. Dit is niet verplicht maar wel aan te bevelen omdat het ook voor deze leerlingen belangrijk is dat inzichtelijk is waar ze staan ten opzichte van hun Nederlandse leeftijdgenoten, zeker als er sprake is van terugkeer naar Nederland voor bijvoorbeeld een vervolgstudie.

#### *Het lesgeven is van voldoende kwaliteit*

Deze standaard is van Voldoende niveau, wel zien we verschillen tussen leraren. De lessen zijn goed voorbereid en dit is vastgelegd in een overzichtelijk lesvoorbereidingsformulier. Daarnaast kenmerken de lessen zich over het algemeen door een duidelijke uitleg van de leraar en een actieve leerhouding van de leerlingen. Hoewel een aantal leraren gebruik maakt van activerende werkvormen kan dit schoolbreed nog meer worden ingezet. Dit zal de interactie tussen leerlingen - en daarmee ook de ontwikkeling van de mondelinge taalvaardigheid - vergroten. Tijdens de lessen is zichtbaar dat de leraren een duidelijke focus hebben op de ontwikkeling van de woordenschat. Een effectieve woordenschatdidactiek is echter niet bij elke leraar bekend en/of zichtbaar. Daarnaast is het belangrijk een doorgaande lijn wat betreft onder andere didactische aanpak, huiswerk en werkvormen gericht op samenwerken op te zetten. Ten slotte kan de school zich verbeteren door meer doelgericht in plaats van aanbodgericht te gaan denken en werken, en de lesdoelen vervolgens te delen met de leerlingen. Daardoor kunnen zij nog beter aansluiten op hun onderwijsbehoeften.

### 3.2. Schoolklimaat


 Schoolklimaat	O	K	V	G
SK2 Pedagogisch klimaat				



#### *Pedagogisch klimaat draagt bij aan de focus op leren*

Deze standaard geven wij de waardering Goed. Door de respectvolle pedagogische aanpak van de leraren verlopen de lessen in een prettige en veilige sfeer. Hierdoor heerst er een goed werkklimaat waarin de leerlingen zich kunnen focussen op het leren. Het schoolklimaat is ondersteunend voor zowel de cognitieve als de sociale ontwikkeling. De omgang tussen de leraren en de leerlingen is duidelijk en plezierig. De ouders en leerlingen met wie wij hebben gesproken, bevestigen dit beeld

### 3.3. Onderwijsresultaten

 Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten	Niet te beoordelen			



#### *Onderwijsresultaten*

We waarderen de standaard Onderwijsresultaten (resultaten aan het einde van het primair en het voortgezet onderwijs) niet omdat er te weinig gegevens zijn, gezien het geringe aantal leerlingen in het primair onderwijs, om een oordeel op te baseren. Ook heeft de school tijdens de pandemie geen toetsen kunnen afnemen waardoor er alleen gegevens van de afgelopen twee jaar beschikbaar zijn.

Ondanks dat we in het primair onderwijs geen oordeel uitspreken over de tussentijdse toetsen zien we dat de leerlingen wat betreft begrijpend lezen, spelling en technisch lezen over het algemeen vooruit gaan. Wel valt op dat de resultaten, met name bij begrijpend lezen, achterblijven bij wat we doorgaans op een ntc-school aantreffen. De school heeft dit zelf ook al geconstateerd en als verbeterpunt in haar jaarplan opgenomen.

In het voortgezet onderwijs werkt de school toe naar het CNaVT-examen op B2-niveau. Omdat de school pas vorig jaar is begonnen met het aanbieden van vo-onderwijs, zijn er nog geen leerlingen die het CNaVT-examen hebben afgelegd.

### 3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog		•	



#### *De school werkt cyclisch en planmatig aan haar kwaliteit*

De standaard kwaliteitszorg is Voldoende. De school heeft een helder en werkend stelsel van kwaliteitszorg opgezet. Het bestuur en de schoolleider verzamelen gegevens over de kwaliteit van het onderwijs doordat zij onder meer een zelfevaluatie en een ouderenquête afnemen, functioneringsgesprekken voeren en lesbezoeken afleggen. Op basis hiervan zijn verbeterpunten geformuleerd en opgenomen in het document 'Voorgenomen activiteiten en verbeteringen schooljaar 23-24' (jaarplan). De doelen mag de school nog meer toetsbaar formuleren en voorzien van indicatoren (wat willen we concreet zien?). Bij elk doel is beschreven wie verantwoordelijk is, een tijdsplan ontbreekt echter nog. Om de cyclus compleet te maken is het van belang dat de gestelde doelen regelmatig, gestructureerd en op vaste momenten worden geëvalueerd. Tot slot is het belangrijk dat de school de leerresultaten op schoolniveau analyseert en deze ook betreft bij het opstellen van de doelen.

Zoals op veel ntc-scholen zijn er regelmatig wisselingen binnen het bestuur, de schoolleider en het team. Hierdoor is de borging van de kwaliteit van het onderwijs - zowel onderwijsinhoudelijk als organisatorisch - een belangrijk onderwerp. De school heeft veel vastgelegd in documenten en kwaliteitskaarten. Het is van belang regelmatig te evalueren of deze nog dekkend zijn voor de huidige onderwijspraktijk op de school. Daarnaast is het van belang ook de nieuwe ontwikkelingen en inzichten die doorgevoerd gaan worden goed te borgen, zowel in de praktijk als op papier.

Tot slot geeft het bestuur aan dat de school weer financieel gezond is en voldoende reserves heeft om investeringen te doen ten behoeve van de onderwijskwaliteit (zoals bijvoorbeeld de aanschaf van nieuwe methodes en de professionalisering van leraren) en eventuele financiële tegenvallers te kunnen opvangen. Het bestuur verantwoordt zich jaarlijks tijdens een ouderbijeenkomst aan de ouders ten aanzien van de financiën. Ook laat de school de financiën door een kascommissie controleren en kijkt een accountant mee in het kader van de belastingen.

#### *Kwaliteitscultuur is professioneel*

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als Goed. Zowel het bestuur als de schoolleider en de leraren zijn enthousiast en betrokken en willen graag werken aan de verbetering van de onderwijskwaliteit. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen bestuur, schoolleider en leraren is voor alle betrokkenen duidelijk en ook helder vastgelegd. De schoolleider voert jaarlijks formele gesprekken met de leraren en voert in dat kader ook lesbezoeken uit. De school zou de lesbezoeken nog meer kunnen gebruiken om de doorgaande lijn wat betreft bijvoorbeeld de didactische aanpak te versterken. De leraren willen zich graag ontwikkelen en staan open voor feedback en lesbezoeken. Het bestuur voert geen functioneringsgesprekken met de schoolleider, het is belangrijk dat het bestuur - vanuit de rol van werkgever - dit wel gaat doen. Tegelijkertijd kan het bestuur deze formele gesprekken gebruiken om feedback te vragen over het eigen functioneren. Het bestuur faciliteert diverse professionaliseringsactiviteiten. Zo nemen er regelmatig leraren deel aan het professionaliseringsaanbod van de Stichting NOB en aan de regiobijeenkomsten in Noord-Amerika.

#### *Ouders zijn geïnformeerd*

De standaard verantwoording en dialoog is Voldoende. De school verantwoordt zich in voldoende mate naar de ouders over het onderwijs. Dit geldt zowel voor de ontwikkeling van hun kind(eren) als voor de ontwikkeling van De Oranjeschool. De school communiceert actief met de ouders tijdens formele momenten zoals de rapportgesprekken en de algemene ouderbijeenkomst, maar ook tijdens informele momenten. Uit het gesprek dat wij met een aantal ouders voerden blijkt dat zij tevreden zijn over de benaderbaarheid en transparantie van de leraren, de schoolleider en het bestuur. Ook hebben ze vertrouwen in de school en zijn ze blij met het Nederlandse ntc-onderwijs aan hun kinderen. De school kan zich nog verbeteren door ook de uitkomsten van de ouderenquête, op hoofdlijnen, met de ouders te delen en aan te geven tot welke verbeteracties dit gaat leiden.

## 4. Reactie bestuur en school

In maart 2024 is de Oranjeschool onderworpen aan een vierjaarlijks onderzoek door de Inspectie van het Onderwijs. Namens de school en het bestuur hebben wij hier met belangstelling naar uitgekeken, vooral vanuit de vraag hoe we de kwaliteit van het onderwijs op hoog niveau kunnen houden en hoe dit aansluit bij de verwachtingen van de inspectie.

De inspecteur heeft een gedeelte van de klassikale les van bijna alle groepen plus de online VO les meegemaakt, en gesprekken gevoerd met alle leerkrachten, de interne begeleider, en de school directeur. De inspecteur heeft ook kennis gemaakt met honorair consul Leo van Dorp, het schoolbestuur, en een aantal ouders.

Het onderzoek en de interactie met de inspecteur hebben wij als bijzonder positief ervaren, en de betrokken leerkrachten, ouders, en bestuursleden met wie de inspecteur heeft gesproken kijken terug op een open en plezierig gesprek. Ze hebben oprechte belangstelling ervaren vanuit de inspecteur voor de wijze waarop de Oranjeschool invulling geeft aan haar onderwijsproces, schoolklimaat, onderwijsresultaten, kwaliteitszorg en financieel beheer.

De terugkoppeling in het verslag is duidelijk en realistisch. We erkennen en herkennen de suggesties voor verbetering en delen de conclusies van de inspecteur. Ondanks dat we erg tevreden zijn met het rapport en de uitkomst van het onderzoek gaan we de komende periode gericht aandacht besteden aan de volgende punten:

### **Onderwijsinhoudelijke aandachtsgebieden:**

- **Inzetten van de resultaten van de methode-onafhankelijke toetsen om doelgericht en planmatig de resultaten van leerlingen en groepen te verbeteren.**
- **Schoolbreed duidelijke en unanieme afspraken maken ten aanzien van de inzet van huiswerk en vervolgens deze verwachtingen duidelijk communiceren naar de ouders. Huiswerk is een verplicht en belangrijk onderdeel van het onderwijsprogramma**
- **Uitbreiden inzet van activerende werkvormen. Dit wordt nog niet schoolbreed gedaan.**
- **Evalueren van bestaande documenten en kwaliteitskaarten op bruikbaarheid en relevantie.**
- **Aanschaf nieuwe peuter/kleuter methode. Hierbij gebruik maken van de NTC-leerlijn en focussen op de tussendoelen voor peuter en kleuters.**

### **Organisatorische en bestuursmatige aandachtsgebieden:**

- **Verbetering van het organisatiedocument met bestuurstermijnen, functioneringsgesprekken, en een jaarlijkse bestuurskalender.**
- **Terugkoppeling van de enquêteresultaten naar de betrokken doelgroepen**

We bedanken de inspecteur voor het open en plezierige karakter van het inspectiebezoek en de concrete aanbevelingen, ideeën en tips worden door ons als waardevol beschouwd. Het rapport is voor ons een stimulans tot verdere ontwikkeling en professionalisering van

de school en daar zullen we de komende periode ook mee aan de slag gaan.

Inspectie van het Onderwijs  
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht  
T-algemeen 088 6696000  
T-loket (voor vragen) 088 6696060

